

การพัฒนารูปแบบและเนื้อหาของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

Development of the Format and Content of a Public Relations Website for Creative Tourism in Sangkhla Buri District, Kanchanaburi Province

อัครเดช เตชะพิสิษฐ์^{*}
ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์^{**}
ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน^{***}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี 2) กำหนดรูปแบบและเนื้อหาของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี 3) พัฒนารูปแบบและเนื้อหาของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย 1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี 2) กำหนดรูปแบบและเนื้อหาของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 3) สร้างและทดสอบเว็บไซต์ด้วยโปรแกรมประยุกต์สำหรับออกแบบเว็บไซต์สำเร็จรูป (Google Sites) และประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเว็บไซต์ จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จำนวน 2 คน 4) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ผ่าน Facebook Fanpage และประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าชมเว็บไซต์จำนวน

^{*} หลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

^{**} อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

^{***} อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

400 คน ด้วยแบบสอบถามออนไลน์ และ 5) พัฒนา รูปแบบและเนื้อหาเว็บไซต์จากผลการประเมินคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเว็บไซต์ จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จำนวน 2 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรีประกอบด้วย มรดกทางวัฒนธรรมและ วิถีชีวิตของชุมชนหมู่บ้าน สะเนพอง, หมู่บ้านเวียงคุด, หมู่บ้านมอญ และชุมชนเทศบาลตำบลวังกะ 2) รูปแบบและเนื้อหาของเว็บไซต์สามารถจำแนกออกเป็น 5 เมนู ได้แก่ (1) แนวทางการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (2) กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในสังขละบุรี (3) สถานที่ท่องเที่ยว (4) ข้อมูลทั่วไป ประวัติความเป็นมา สถานที่พัก ร้านอาหาร ปั่นน้ำมัน และ (5) ลิงค์ไปยัง Facebook Fanpage และ 3) ผลการพัฒนา รูปแบบและเนื้อหาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี ผู้เข้าชมเว็บไซต์มีความพึงพอใจทั้งด้าน รูปแบบและเนื้อหาในระดับ “ดี” และผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหาอยู่ในระดับ “ดี”

คำสำคัญ รูปแบบและเนื้อหาเว็บไซต์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the constructive tourism resources of Sangkhla Buri District, Kanchanaburi Province; 2) to determine an appropriate format and content for a public relations website to promote constructive tourism in Sangkhla Buri District, Kanchanaburi Province; 3) to develop the format and content of the website.

This was a quantitative research. The

steps were 1) to study and compile data on the constructive tourism resources of Sangkhla District, Kanchanaburi Province; 2) to determine an appropriate format and content for a public relations website to promote constructive tourism in the area; 3) to build and test the website using the Google Sites website design application, and to have 2 website development experts and 2 tourism publicizing experts test and evaluate the website; 4) to publicize the website through a Facebook Fanpage and evaluate the satisfaction of 400 visitors to the website through an online survey; and 5) to develop and improve the format and content of the website based on the evaluations by the 2 website development experts and tourism publicizing experts.

The results showed that 1) the constructive tourism resources of Sangkhla Buri District are the cultural heritage and way of life of communities in Saneh Pong Village, Wia Kadee Village, Mon Village and Wangka Municipality. 2) The website content could be divided into 5 main menus: a) how to be a constructive tourist, b) constructive activities in Sangkhla Buri, c) tourism sites, d) general information, history, accommodations, restaurants and petrol stations, and e) links to Facebook fanpages. 3) The majority of people who visited the website and took the online survey rated their satisfaction with the format and content of the website as “good.” The experts interviewed evaluated the quality of the format and content of the website as “good.”

Keywords: Format and Content of Website, Creative Tourism

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้น ถือได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่สำหรับคนไทย ซึ่งหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จะมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การทำกิจกรรมร่วมกัน การที่นักท่องเที่ยวได้สนองตอบแนวคิดเชิงอนุรักษ์และพัฒนาไปพร้อม ๆ กับการลองคิดลองทำผลิตภัณฑ์ประจำท้องถิ่น ในมิติของการใช้ชีวิตร่วมกับคนในชุมชนท่องเที่ยว ซึ่งประเด็นปัญหาที่สำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย 5 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 ความนิยมส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวไทยมุ่งเน้นพื้นที่สวยงามตามกระแสนิยมมากกว่าวัฒนธรรมท้องถิ่น เห็นได้จากการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของคนไทยปี พ.ศ.2558 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ จำนวน 63,060 ราย ในเดือนมกราคม - มีนาคม 2558 ผลการสำรวจพบว่า “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศมากที่สุดคือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว” (Marketing Oops, 2558)

ประเด็นที่ 2 ขาดการรับรู้และความเข้าใจของนักท่องเที่ยวไทยจากผล “การสำรวจการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ความพร้อมของเจ้าของกิจกรรม และความเป็นไปได้ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทย” โดย ชีระ ลินเดซาร์กซ์ และนาฬิกาอติศักดิ์ (2556: 11) คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตจังหวัดสุโขทัย และทำการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวไทยด้วยแบบสอบถาม

จำนวน 122 ราย พบว่า “แม้ว่าส่วนใหญ่จะมีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเป็นไปตามแนวทางที่ควรสนับสนุนให้เกิดขึ้นได้จริง แต่การรับรู้และความเข้าใจพื้นฐานที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบที่ควรจะเป็น ยังเป็นปัญหาและอุปสรรค” ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ยังคงเป็นสิ่งใหม่สำหรับประเทศไทยนั่นเอง

ประเด็นที่ 3 รูปแบบและเนื้อหาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในปัจจุบัน ไม่ครอบคลุมองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวมักค้นหาแหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการเดินทางเว็บไซต์ โดยคำที่ใช้ค้นหา มักจะเป็นคำที่ตนเองต้องการรู้ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว, ที่พัก, ร้านอาหาร, การคมนาคม และกิจกรรมอื่นๆ ดังนั้น นักท่องเที่ยวจะไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากเว็บไซต์เหล่านี้ เมื่อไม่มีความเข้าใจ จึงไม่เกิดแรงบันดาลใจที่จะท่องเที่ยวในลักษณะเชิงสร้างสรรค์นั่นเอง

ประเด็นที่ 4 เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มุ่งเน้นพันธกิจขององค์กรมากเกินไป ทำให้ขาดความน่าสนใจซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบในพันธกิจของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยตรง คือองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หรือ (อพท.) พันธกิจหลักคือ “ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางประสานการบริหารจัดการ การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ของตน” (อพท., 2556.) จากพันธกิจดังกล่าว ทำให้การจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมุ่งเน้นไปทางด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทุกภาคส่วนหรือครอบคลุมในเชิงวิชาการมากจนเกินไป จึงทำให้ไม่ตอบสนองต่อความต้องการสืบค้นข้อมูลของนักท่องเที่ยวได้

ประเด็นที่ 5 วิดีโอประกอบการประชาสัมพันธ์ ไม่เป็นที่สนใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งที่ผ่านมาการจัดทำวิดีโอประชาสัมพันธ์ลงบนเว็บไซต์ของตนเอง และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ YouTube โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีอยู่มากมาย ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ YouTube เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2559 สรุปได้ว่าการเผยแพร่ในห้วงเวลาที่ต่างกัน ผู้ชมจะให้ความสนใจกับวิดีโอที่มีเรื่องราวแปลกใหม่ให้ติดตาม วิดีโอที่เป็นเรื่องสั้น และเป็นกระแสวิพากษ์วิจารณ์ในโลกโซเชียลมากกว่าวิดีโอที่นำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวประกอบเพลงทั่วไป ถึงแม้ว่าจะนำเสนอได้สวยงามเพียงใดก็ตาม

ดังนั้น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ควรตอบสนองความต้องการค้นหาข้อมูลของนักท่องเที่ยวได้ทุกอย่าง และเมื่อตระหนักถึงความสำคัญของสื่ออินเทอร์เน็ต จึงมีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบและเนื้อหาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่ตอบสนองทุกความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่นักท่องเที่ยวในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในเขตอำเภอ สังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อกำหนดรูปแบบและเนื้อหาของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อพัฒนารูปแบบและเนื้อหาของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านรูปแบบเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ 1) ออกแบบเว็บไซต์ผ่านระบบ Content Management System โดยผู้ให้บริการ Google Sites 2) การจัดทำ Facebook Fanpage เพื่อเชื่อมต่อกับเว็บไซต์

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาภายในเว็บไซต์ ได้แก่ 1) ข้อมูลการท่องเที่ยวทั่วไป ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของอำเภอสังขละบุรี, ข้อมูลตำบล, ประวัติหลวงพ่ออุตตมะ, สถานที่ท่องเที่ยว, ที่พัก, ร้านอาหาร, การเดินทาง และปั้มน้ำมัน 2) ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ต้นกำเนิด, นิยามและความหมาย รวมถึงแนวทางปฏิบัติของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี 3) กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ของเว็บไซต์ ประกอบด้วย การประกวดภาพถ่ายมือถือสมาร์ตโฟนเพื่อชิงรางวัล, การตอบแบบสอบถามชิงรางวัล

3. ขอบเขตด้านประชากร ในการทดสอบเว็บไซต์ จะทำการทดสอบจาก ผู้เข้าชม หรือผู้ใช้งานข้อมูลเว็บไซต์ และดำเนินประเมินคุณภาพเว็บไซต์หลังจากที่เว็บไซต์ทำการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แล้วเป็นเวลา 1 เดือน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาเว็บไซต์ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประชาสัมพันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) สำรวจสถานที่ท่องเที่ยวทั้งหมดในอำเภอสังขละบุรี

2) การสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคคลในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว และ 3) สรุปรายชื่อทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี

2. กำหนดรูปแบบและเนื้อหาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีลำดับขั้นดังต่อไปนี้ 1) กำหนดเป้าหมายและวางแผนงาน 2) กำหนดกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย 3) กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาในแถบเมนู 4) กำหนดเนื้อหาในหน้าแรก 5) เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น 6) ออกแบบโครงสร้างและกำหนดรูปแบบเว็บไซต์

3. การสร้างและทดสอบเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ระบบ Content Management System ของผู้ให้บริการ Google Sites ตามหลักการออกแบบเว็บไซต์ที่ดี และทำการทดสอบเว็บไซต์จากการเข้าใช้งานในช่องทางที่หลากหลาย และประเมินคุณภาพเว็บไซต์จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่านเพื่อปรับแก้ก่อนการเผยแพร่จริง

4. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผ่าน Facebook Fanpage ซึ่งเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ บนเว็บไซต์ และการพูดคุยให้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านการสนทนาในระบบเวลาจริง

5. การพัฒนารูปแบบและเนื้อหาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยการจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ และทดลองใช้กับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจากกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งได้รับค่าความเชื่อมั่นและเชื่อถือได้คือ 0.99 ถือได้ว่ามีความเชื่อมั่นสูงหลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปรวบรวมข้อมูลจาก

ผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 400 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ สำหรับการแปลความหมายค่าเฉลี่ยเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์ให้มีคุณภาพที่สุด

ผลการวิจัย

จากการวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เด่นชัดคือ ทางด้านมรดกทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ประกอบด้วย 1) หมู่บ้านเวียงคุดี้โดยมูลนิธิพัฒนารักษ์ นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้วิถีชีวิตชาวกระเหรี่ยงการทำอาหารพื้นบ้านการทำผ้าทอมือกระเหรี่ยงการทำขนมทองโย๊ะ และกิจกรรมอื่น ๆ 2) หมู่บ้านสะเนพ่อง วิถีชีวิตชาวกระเหรี่ยงทุ่งใหญ่นเรศวร การใช้ไม้ไผ่สร้างเป็นที่อยู่อาศัย และเครื่องสานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เรียนรู้งานประเพณีท้องถิ่นที่ควรดูแลรักษาอนุรักษ์เช่น ประเพณีฟาดข้าว, ประเพณีรดน้ำต้นโพธิ์ และอื่น ๆ 3) ชุมชนเมือง หรือเทศบาลตำบลวังกะ เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของเมืองสังขละบุรี จุดศูนย์รวมของ 5 ชนชาติ ทั้งด้านการค้า การศึกษา และการคมนาคม 4) หมู่บ้านมอญ ชุมชนอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยรามัญ เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวมอญที่มีจารีตดั้งเดิมต่อพระพุทธศาสนา งานประเพณีต่าง ๆ การทำอาหารพื้นบ้าน ที่โดดเด่นเช่นการทำขนมเงินหยวกกล้วย และขนมพื้นบ้านเช่น กรีบมอญ เผือกทอดแบบโบราณ เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปออกมาเป็น 5 แนวทางสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะปฏิบัติตนเป็นนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ 1) การศึกษาวิธีการทำผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น 2) การใช้ชีวิตร่วมกับคนในชุมชน 3) การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

4) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต กับมิตรสหายในชุมชน 5) สร้างสรรค์แนวคิดพัฒนา เพิ่มคุณค่าให้แหล่งท่องเที่ยว

2. การประเมินคุณภาพในช่วงทดสอบเว็บไซต์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเว็บไซต์ และด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 4 ท่าน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพด้านรูปแบบเว็บไซต์อยู่ในเกณฑ์ “ดี” มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.82 และผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาเว็บไซต์อยู่ในเกณฑ์ “ดี” มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.73 แต่เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบที่ด้อยที่สุดในแต่ละด้านแล้ว จึงทำการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ 1) ปรับเปลี่ยนสีแถบเมนูจากสีน้ำเงินเป็นสีเขียว เนื่องจากสีน้ำเงินจะทำให้รบกวนสายตา และสีเขียวจะช่วยให้สื่อถึงธรรมชาติและสบายตา มากกว่า 2) ปรับขนาดตัวอักษรให้ใหญ่ขึ้นเพื่อง่ายต่อการอ่าน 3) ปรับเปลี่ยนการแสดงผลของวิดีโอประกอบเนื้อหา โดยการอัปโหลดลงบนเว็บไซต์ YouTube เพื่อบีบอัดไฟล์ให้แสดงผลได้ไวขึ้น 4) ปรับเปลี่ยนส่วนหัวเว็บไซต์เพื่อสร้างการจดจำโดยใช้ภาพสะพานไม้ทอดตามุขธารในทิวเขียวเข้ม เพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชน 5) ทำการเพิ่มลิงค์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 6) ทำการปรับขนาดภาพให้เท่ากันและเพิ่มปริมาณภาพให้เหมาะสม 7) จัดทำวิดีโอประกอบเนื้อหาเพิ่มเติม

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าชมเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามข้อคำถามต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้เข้าชมทั้งเพศชายและเพศหญิงมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยเป็นเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย เพียงร้อยละ 6.25 เท่านั้น ร้อยละ 70.75 อยู่ในสถานะโสด และร้อยละ 70.50 มีอายุ 20 - 40 ปี ร้อยละ 54.25 ศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 17.50 ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และร้อยละ 17.50 ศึกษาในระดับอนุบาล โดยร้อยละ 31.25 กำลังศึกษาอยู่ รองลงมาคือประกอบอาชีพเป็นพนักงาน

บริษัท ร้อยละ 21.25 ซึ่งร้อยละ 63.00 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนยังอยู่ในเกณฑ์น้อย คือต่ำกว่า 20,000 บาท

3.2 ประสิทธิภาพการเดินทางไปเยือนเมืองสังขละบุรีของผู้เข้าชมเว็บไซต์ พบว่า ร้อยละ 55.75 ยังไม่เคยไปเยือนเมือง สังขละบุรี ร้อยละ 36.50 เคยเดินทางไปแล้ว และร้อยละ 7.75 วางแผนว่าจะไป

3.3 จุดประสงค์ในการเดินทาง ร้อยละ 58.38 เพื่อพักผ่อนในวันหยุด รองลงมาคือเพื่อความสนใจพิเศษ ร้อยละ 15.61 และเพื่อการศึกษา ร้อยละ 11.95

3.4 การร่วมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่กำหนดในเว็บไซต์ที่คนร่วมทำมากที่สุดคือ รับรู้ถึงประวัติศาสตร์ชนชาติมอญ ร้อยละ 17.60 รองลงมา คือ ล่องเรือชมวัดใต้แม่น้ำเรณูวิถีชีวิตสองฝั่งน้ำ ร้อยละ 16.34 เรียนรู้วิถีชีวิตชาวมอญชุมชนอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ร้อยละ 13.83 ส่วนกิจกรรมที่คนร่วมทำน้อยที่สุดคือ เรียนรู้วิถีชีวิตชาวกระเหรี่ยงเยาะดี ร้อยละ 6.56

3.5 เจตคติของผู้เข้าชมเว็บไซต์ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่ามีเจตคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

3.6 หลังจากเข้าชมเว็บไซต์พบว่า ผู้เข้าชมส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สังขละบุรีถึงร้อยละ 92.00 แต่มีบางส่วนน้อยเพียงร้อยละ 8.00 เท่านั้นที่ไม่มีแรงจูงใจที่จะเดินทางดังกล่าว

3.7 การรับรู้และความเข้าใจของผู้เข้าชมเว็บไซต์ต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์พบว่า ร้อยละ 89.50 พึ่งเคยรู้จักการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นครั้งแรก และร้อยละ 10.50 รู้จักการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มาก่อนหน้านี้

3.8 ความเข้าใจของผู้เข้าชมเว็บไซต์ต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิเคราะห์ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า ร้อยละ 87.13 มีความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างถูกต้อง แต่ร้อยละ 12.88 ยังคงมีความเข้าใจที่ผิด

3.9 ผู้เข้าชมเว็บไซต์ ส่วนใหญ่มีความพอใจต่อการจัดวางรูปแบบของเว็บไซต์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.15 กล่าวคือ การจัดวางรูปแบบของเว็บไซต์ อยู่ในระดับ “ดี”

3.10 ผู้เข้าชมเว็บไซต์ส่วนใหญ่มีความพอใจต่อการเนื้อหาที่จัดแสดงของเว็บไซต์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.19 กล่าวคือ การจัดแสดงเนื้อหา ของเว็บไซต์อยู่ในระดับ “ดี”

3.11 ผู้เข้าชมเว็บไซต์ ส่วนใหญ่มีความพอใจต่อการการใช้งานข้อมูลภายในเว็บไซต์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.17 กล่าวคือ การใช้งานข้อมูลภายในเว็บไซต์อยู่ในระดับ “ดี”

4. การประเมินคุณภาพทางด้านรูปแบบของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับ “ดี” คือมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.13 มากกว่าการประเมิน ครั้งก่อน 0.31

5. การประเมินคุณภาพทางด้านเนื้อหาของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า อยู่ใน ระดับ “ดี” คือมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.10 มากกว่า การประเมินครั้งก่อน 0.27

อภิปรายผล

ในการพัฒนารูปแบบและเนื้อหาเว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในเขต อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยการจัดทำ เว็บไซต์ Sangkhlaburi 2559 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ในการประชาสัมพันธ์ และพัฒนาเว็บไซต์ตามขั้นตอน ต่างๆ เพื่อให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (การแปล ความหมายค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป) สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยอาศัยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลการ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในอำเภอสังขละบุรีนั้น โดยอาศัย

แนวทางการจัดกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมาเป็นเกณฑ์ คือกลุ่มมรดก ทางวัฒนธรรมและกลุ่มวิถีชีวิต สะท้อนเป็นนักท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ใน 5 การกิจปลูกความสร้างสรรค์ในตัวคุณ ซึ่งตอบรับกับแนวคิดด้านการศึกษารูปแบบการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของอำเภอสวนผึ้ง ของ ปิรันธ ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก (2559) ที่จำแนก การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ออกเป็น 1) แหล่งท่องเที่ยว 2) ผู้ประกอบการ 3) ชุมชน 4) กิจกรรม และ 5) การ สื่อสาร ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า สิ่งที่ขาดหายไป ก็คือ “นักท่องเที่ยว” ดังนั้นการที่จะผลักดันการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ให้เป็นรูปธรรมได้นั้น ต้องคำนึงถึงปัจจัย ด้านนักท่องเที่ยวเพิ่มเติมเข้าไปด้วย

2. เว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้ระบบ Content Management System ของ Google Sites ซึ่งง่าย ต่อการออกแบบและปรับปรุงแก้ไข รวมถึงการพัฒนา ได้อย่างต่อเนื่อง Link ต่าง ๆ ของเว็บไซต์จะไม่หายไป จากระบบ และสามารถส่งต่อความเป็นเจ้าของให้กับ ผู้อื่นได้ จึงทำให้ปัญหาการเข้าชมเว็บไซต์ไม่ได้ภายหลัง การพัฒนาแล้วจะหมดไป อีกทั้งเว็บไซต์ Sangkhlaburi 2559 ได้ผ่านการประเมินคุณภาพทั้งทางด้านรูปแบบ และเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเว็บไซต์ และ ด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งโดยรวมแล้วอยู่ในระดับ “ดี” เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับการนำ แนวทางเพื่อพัฒนาเว็บไซต์ในการประชาสัมพันธ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาของ นาริรัตน์ โสติธมานนท์ (2556), หลักการออกแบบเว็บไซต์ที่ดี โดย ปิยดนัย วิเคียน (ม.ป.ป.) และการพัฒนาเว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มหาวชิราวุธ ศรีนครินทรวิโรฒ ของ วิวัฒน์ สมตน์ (2557) ที่มี การพัฒนาโดยมุ่งเน้นที่รูปแบบและเนื้อหาที่ทันสมัย การเชื่อมโยงข้อมูลที่ดี และอาศัยหลักการออกแบบ เว็บไซต์ที่ดี เพื่อให้ได้เว็บไซต์ที่มีคุณภาพ

นอกจากนี้ ผู้เข้าชมเว็บไซต์ Sangkhlaburi 2559 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบ เนื้อหา และการใช้งาน ในระดับ “ดี” เนื่องจากเว็บไซต์ Sangkhlaburi 2559 จัดทำขึ้นในโทนสีเขียวเข้มที่มองแล้วสบายและง่ายต่อการอ่าน อีกทั้งเว็บไซต์ยังได้รับการพัฒนาทางด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในลักษณะของ Web 2.0 โดยผู้วิจัยเชื่อมโยงไปที่ Application ของผู้ให้บริการ Facebook เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดขณะนี้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์การท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ของ ชาญณรงค์ แก้วกระจ่าง (2555)

3. การสร้างเครือข่ายชุมชนสร้างสรรค์เพื่อร่วมกันให้ข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์โดยการชักชวนให้กลุ่มผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในอำเภอสังขละบุรี มาเป็นผู้ปรับปรุงข้อมูล Facebook Fanpage ร่วมกับผู้วิจัย ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและรับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันมากที่สุดจากกลุ่มบุคคลดังกล่าว เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดระยอง ของ สมศักดิ์ คูหาสวรรค์ และประพัฒน์ อธิปัญพงษ์ (2552) ทำให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา อีกทั้งเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชนได้

4. ในด้านการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง โดยผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการประกวดภาพถ่ายจากมือถือสมาร์ทโฟน ผลปรากฏว่า ผู้เข้าชมเว็บไซต์มีการเรียนรู้และมีความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น อีกทั้งการใช้ป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สอดแทรกในเนื้อหา จะช่วยเพิ่มความน่าสนใจและ

เป็นการนำทางที่ดีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: การรับรู้ของนักท่องเที่ยว ความพร้อมของเจ้าของกิจกรรม และความเป็นไปได้ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทย ของ ธีระ ลินเดชารักษ์ และนาฬิกาอดิศักดิ์แสงสนธิ (2556) ที่สรุปได้ว่านักท่องเที่ยวยังคงขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่เป็นจำนวนมาก การสร้างการรับรู้จึงสำคัญที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้ คือ 1) หากต้องการที่จะกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจ และเข้าใจ ควรนำเนื้อหา 5 แนวทางสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะปฏิบัติตนเป็นนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ครั้งต่อไป และ 2) ควรสร้างเว็บไซต์ให้เป็นที่ยึดจำ โดยกำหนดอัตลักษณ์ให้แก่เว็บไซต์ของตนเองดังเช่น เว็บไซต์ Sangkhlaburi 2559 ที่มีแถบเมนูเป็นป้ายบอกทางเป็นสีเขียวเข้มเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ และแปลกใหม่ไม่เหมือนใคร 3) ควรจัดกิจกรรมประจำเว็บไซต์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมประกวดภาพถ่ายกับ 5 ภารกิจปลูกความสร้างสรรค์ในตัวคุณจะทำให้ผู้เข้าชมเกิดการรับรู้และความเข้าใจที่ดี และยังสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ที่ดีอีกด้วย 4) ควรเชื่อมโยงเว็บไซต์ไปสู่ผู้ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์อื่น ๆ เช่น Facebook, Twitter, Instagram, Line จะช่วยเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป คือ 1) ควรมีการสำรวจข้อมูลความถี่ของการเข้าชมคลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ

รวมถึงปฏิกริยาตอบกลับของนักท่องเที่ยวที่มีต่อคลิปวิดีโอ นั้น ๆ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางในการจัดทำคลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ จะสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบการจัดทำเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ในอนาคต 2) ควรมีการสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ และจัดทำเว็บไซต์เป็นภาษาอังกฤษ จะช่วยให้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ถูกต้องของแหล่งท่องเที่ยวไทย และช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศได้ในอนาคต

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). **การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์**. E-Book ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2559. จาก <http://tourisminvest.tat.or.th/ctbookth/#1>
- ชนัญ วงษ์วิภาค. (2559). **การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ Creative Tourism**. หลักสูตรการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนวัตกรรมการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีระ ลินเดชาภิรักษ์ และนาฬิกาอติภักดิ์ แสงสนิท. (2556). **การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: การรับรู้ของนักท่องเที่ยวความพร้อมของเจ้าของกิจการ และความเป็นไปได้ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปัทม ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก. (2559). **รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง**. วารสาร Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย, 9(1). สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2539). **ภูมิปัญญาในเวทีวิทยาสานพื้นเมือง: ศึกษากรณีชุมชนกะเหรี่ยงในป่าทุ่งใหญ่นเรศวร**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร โครงการฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ.
- ปิยะดนัย วิเคียน. (ม.ป.ป.). **หลักการออกแบบเว็บไซต์**. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม 2559. จาก <https://krupiyadanai.wordpress.com/บทเรียน-html/การออกแบบเว็บไซต์/>
- ภูริวัจน์ เดชอุ่ม. (2556). **การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: กรอบแนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติสำหรับประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย ปีที่ 33(2). น.331-336.
- มูลนิธิพัฒนบุรี. (2554). **สรุปผลการสัมมนาในระดับจังหวัด และการดำเนินงานในรอบปี 2554 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี**. กาญจนบุรี: รายงานสรุปประจำปี มูลนิธิพัฒนบุรี สังขละบุรี.
- วิวัฒน์ สมทน และรัฐพล ประดับเวทย์. (2557). **การพัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย**. กรุงเทพฯ: วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). **สำรวจพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนไทย ปี 58**. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2559. จาก [https:// www.marketingoops.com/news/thai-tourism-2015/](https://www.marketingoops.com/news/thai-tourism-2015/)
- สมศักดิ์ คูหาสวรรค์เวช และประพัฒน์ อธิปัญจพงษ์. (2552). **การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดระยอง**. ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร.
- อพท. (2556). **วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย**. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559. จาก [http:// www.dasta.or.th /th/aboutus/about-plans/about-vision](http://www.dasta.or.th/th/aboutus/about-plans/about-vision)
- Easydomain. (ม.ป.ป.). **ความหมายของ Content Management System**. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2559. จาก [http:// th.easyhostdomain.com/dedicated-servers/cms.html](http://th.easyhostdomain.com/dedicated-servers/cms.html)
- eBizMBA Guide. (2559). **Top 15 Most Popular Search Engines/September 2016**. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2559. จาก <http://www.ebizmba.com/articles/search-engines>
- Marketing Oops.com. (2558). **สำรวจพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนไทยปี 58**. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2559. จาก <https://www.marketingoops.com/news/thai-tourism-2015/>